

Терапія стає зараз процедурою все частіше необхідною в залежності від роду дефіциту виступаючого у дитини, використовуються різні види терапії. Одним з них є надання іспитовому компенсуючого насолоди або ж коректуючі форми з використанням рухів, супроводжуваних музикою.

Щоб вправи досягли бажаного ефекту в терапевтичній роботі, слід застосовувати різні методи роботи. Одним з них є імітаційно-ігровий метод.

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА ФОРМУВАННЯ НОВОУТВОРЕНЬ У ПСИХІЧНОМУ РОЗВИТКУ ШКОЛЯРІВ

А.В.Шамне

Україна, м.Кривий Ріг

Сучасна гуманістична спрямованість навчання вимагає від вчителя послідовної реалізації найважливіших принципів дидактики-принципу розвиваючого навчання, єдності навчання, виховання і розвитку.

У психологічній науці ці принципи трансформувалися у складну теоретико-методологічну проблему співвідношення навчання і розвитку, динамічного взаємозв'язку особистісної самоактуалізації учня продуктивності навчальної діяльності. Реалізація у педагогічній діяльності формули розвиваючого навчання ("Тільки те навчання є хороше, яке йде попереду розвитку"), що її свого часу запропонував Л.С.Виготський, неможлива без урахування особливостей "психологічного віку" учнів, однією з

основних характеристик якого є виникнення і становлення в активній діяльності дитини (спрямованій так чи інакше дорослими) специфічних, характерних для кожного вікового періоду психологічних новоутворень пізнавального, емоційного, особистісного плану. Ці новоутворення є водночас і сутнісною основою і результатом самодіяльного, активно-пошукового відношення - самовідношення учня до навчання, зумовлюють готовність його до відповідних рівню розвитку дій творчого, креативного характеру.

Новоутворення як поняття, явище і проблема психічного розвитку привертає до себе увагу психологів завдяки своїм високим прогностичним і пояснювальним можливостям. Перші спроби експлікації поняття "новоутворення" призвели до визначення його як відносно обмеженого у часі, генетичне початкового етапу виявлення якісної визначеності явищ психіки, проміжного результату процесів їх якісного формування і перетворення. Таке розуміння суті феномена новоутворень у психічному розвитку має досить далекоюсяжне значення для педагогічної практики, завдання якої стає значно глибшим: не просто врахувати психологічні новоутворення учнів, а засобами навчальної діяльності сприяти процесу їх формування через встановлення нових інтегративних зв'язків в системі психіки дитини, спрямованих на "утримання", закріплення в ній нового компонента, його стабілізацію, підвищення його функціональної значущості в межах цілісної психічної організації.

Практичне вирішення деяких аспектів цієї проблеми було пов'язане з проведенням у 1998/1999 і 1999/2000 навчальних роках в ЗСШ №57 м. Кривого Рогу комплексного лонгітюдного формуючого експерименту по дослідженню умов оптимізації і активізації навчальної діяльності слабовегетуючих учнів 8-9 кл. (предмети - історія і правознавство). Порівняно з

контрольними, у експериментальних класах проводилося цілеспрямоване урізноманітнення форм і методів навчання за рахунок зменшення використання елементів пояснювально-ілюстративних технологій та збільшення елементів імітаційно-рольових, тренінгово-ігрових технологій навчання історії (наприклад, методи "історичної ампліфікації", історичного моделювання, "творчої бісоціації", групової дискусії, "вживання" в думки і прагнення історичних осіб, різноманітних рольових ігор, імітації реальних життєвих ситуацій, тощо).

Зафіксовані в кінці навчального року результати експерименту (фактично – наслідки систематичного використання імітаційно-ігрових технологій) були значно ширшими ніж підвищення якості знань слабовстигаючих учнів з історії та прискорення їх розумового розвитку. Конструктивний вплив виявився також в тому, що фактично вдосконаленню підлягав увесь психічний світ дитячої особистості і передусім - свідомість, яка є центром, в якому формуються всі психологічні новоутворення. У багатьох учнів сформувалося (або стабілізувалося) емоційно-ціннісне самосприйняття, впевненість у собі як глибинний механізм особистісної активності, певні смислові конструкти як ціннісні орієнтири саморозвитку. Інакше кажучи-відбулася оптимальна реалізація психологічного змісту головних новоутворень підліткового віку актуалізація механізмів самотворення, свідомого розвитку суб'єктом власного "я".

Подальший науковий аналіз феномену новоутворень у психічному розвитку потребує практико-орієнтованої класифікації їх з точки зору генетичних, функціональних, змістовних, структурних, феноменологічних ознак на різних етапах психічного розвитку в онтогенезі.